

Opdrachtgever	gemeente Teylingen
Datum	23 september 2026
Auteur	Annet Dijk-Schepman
Kenmerk	025102.20260922.N1.03
Status	Definitief
Pagina	1/5

Visie op zorgen over invoering betaald parkeren P+R Sassenheim

De commissie Ruimte van de gemeente Teylingen heeft tijdens haar vergadering op 8 september jl. gesproken over het raadsvoorstel Voorkeursvariant betaald parkeren P+R Sassenheim. Tijdens die vergadering spraken commissieleden hun twijfels uit over:

- de exploitatie van de P+R;
- het waterbedeffect ten gevolge van het invoeren van betaald parkeren;
- de evaluatie van de invoering van betaald parkeren.

De gemeente Teylingen heeft Goudappel gevraagd om haar visie op deze zorgen te geven in relatie tot de 2 voorliggende varianten:

1. de voorkeursvariant waarbij het parkeren de eerste 24 uur gratis is en daarna € 30,- per dag moet worden betaald;
2. een alternatieve variant waarbij voor het parkeren de eerste 24 uur € 1,- moet worden betaald en daarna € 30,- per dag.

Exploitatie

Ons inziens is er nauwelijks verschil tussen de exploitatie bij variant 1 en variant 2. Dit heeft te maken met de volgende aspecten:

- De extra opbrengsten van variant 2 ten opzichte van variant 1 zijn ons inziens zeer beperkt. Dit heeft ermee te maken dat over de opbrengsten BTW (21%) moet worden afgedragen. Daarnaast moeten per betaling transactiekosten worden afgedragen. Per saldo blijft hierdoor naar verwachting minder dan € 0,60 van de betaalde € 1,- over.
- De kosten voor variant 1 kunnen ons inziens lager zijn dan voor variant 2. Wanneer alleen betaald moet worden voor parkeren langer dan 24 uur, kan worden volstaan met een kentekenregistratie bij het in- en uitrijden, waarbij de slagboom automatisch open gaat als een kenteken minder dan 24 uur geleden is binnengereden. Voor de auto's die langer dan 24 uur hebben geparkeerd, volstaat in dat geval de mogelijkheid om te betalen bij het uitrijden. Vanwege het naar verwachting beperkte aantal transacties is

een separate betaalautomaat ons inziens niet noodzakelijk. Wel is uiteraard duidelijke communicatie nodig. Wanneer ook betaald moet worden voor de eerste 24 uur, is een aparte betaalautomaat waar de automobilist bij terugkomst eerst langsgaat om te betalen wel noodzakelijk. Dit om te voorkomen dat er lange wachtrijen bij de uitritten ontstaan omdat iedere parkeerder dan een betaalhandeling moet doen bij het uitrijden. Daarbij is het wellicht zelfs wenselijk om 2 betaalautomaten te plaatsen, omdat er sprake is van een duidelijke piek in de avondspits gekoppeld aan de aankomstentijden van de treinen. Een of meerdere betaalautomaten betekenen niet alleen extra investeringskosten, maar ook extra kosten in beheer en onderhoud.

Per saldo verwachten we bij variant 2 nog een beperkt positief exploitatiesaldo ten opzichte van variant 1, maar variant 2 levert ons inziens dus geen wezenlijke bijdrage aan de exploitatie.¹ De exacte extra opbrengsten zijn daarbij lastig te ramen, aangezien het onzeker is in welke mate het gebruik van de P+R door een tarief van € 1,- voor de eerste 24 uur zal afnemen. Wij verwachten dat het met name de regelmatige gebruiker (de “dagelijkse” forens) zal ontmoedigen in het gebruik van de P+R.

Waterbedeffect

Dat de invoering van betaald parkeren op de P+R een waterbedeffect zal hebben, staat ons inziens vast. Een waterbedeffect is bij de invoering van parkeerregulering nooit volledig te voorkomen. Ook als de directe omgeving wordt gereguleerd, zal een deel van de voormalige P+R-gebruikers op zoek blijven gaan naar een gratis parkeerplaats. Dat kan net buiten de geregleerde omgeving zijn, maar ook een alternatieve locatie. Met het gegeven dat een waterbedeffect niet te voorkomen is, is het ons inziens van belang om te zorgen dat het waterbedeffect zodanig beperkt is dat het niet tot een ongewenste parkeersituatie leidt.

De mate waarin het waterbedeffect zal optreden, is echter niet met zekerheid te voorspellen. Wat we wel kunnen voorspellen, is dat bij variant 2 het waterbedeffect substantieel groter zal zijn. Het tarief van € 1,- per dag zal naar verwachting met name de regelmatige gebruiker (de “dagelijkse” forens) ontmoedigen in het gebruik van de P+R. Voor dagjesmensen en incidentele gebruikers is € 1,- een minder grote drempel om gebruik te blijven maken van de P+R.

Een heel globale inschatting is dat bij variant 2 ongeveer 1/3 van de forenzen de P+R zal mijden. Dit hoeft echter niet te betekenen dat zij in de directe omgeving gaan parkeren, oftewel het waterbedeffect veroorzaken. Afhankelijk van hun herkomst en bestemming kunnen zij ook een heel andere oplossing kiezen, zoals parkeren op een andere locatie, of de

¹ Samen met de kosten die bij beide varianten moeten worden gemaakt, verwachten wij per saldo geen positief financieel resultaat bij variant 1 en 2.

fiets pakken. Welke gedragsverandering de invoering van betaald parkeren heeft op de langparkeerders en, bij variant 2, de dagjesmensen en de incidentele gebruikers is niet te voorspellen, en daarmee is de mate waarin het waterbedeffect zal optreden niet te voorspellen.

Wij begrijpen daarom de keuze van de gemeente om bij de invoering van betaald parkeren op P+R Sassenheim niet meteen maatregelen te nemen in de omgeving, maar eerst te monitoren of het waterbedeffect tot een ongewenste parkeersituatie leidt.² Op basis van de parkeersituatie die optreedt, is het ook makkelijker om te beoordelen welke maatregelen een passende oplossing kunnen bieden voor de ontstane overlast. Daarbij adviseren wij om vooraf te definiëren wat 'overlast' is, oftewel wat een ongewenste parkeersituatie is. Zoals wij hiervoor hebben aangegeven, staat ons inziens vast dat er een waterbedeffect zal optreden. Er zal dus een hogere parkeerdruk ontstaan. De noodzaak tot het nemen van maatregelen ontstaat ons inziens niet bij een hogere parkeerdruk maar bij een te hoge parkeerdruk en/of wanneer auto's worden geparkeerd op plekken waar dat niet is toegestaan en ze hinder of gevaar veroorzaken.

De gebruiksvriendelijkheid, (sociale) veiligheid en vandalisme op de P+R kunnen overigens ook van invloed zijn op het waterbedeffect. In haar Advies voorkeursvariant betaald parkeren P+R Sassenheim (juli 2026) beoordeelt de gemeente de gebruiksvriendelijkheid van beide varianten als negatief. Wij zien dit minder somber in. Bij de voorkeursvariant is het mogelijk om op basis van een automatische kentekenregistratie in- en uit te rijden. Iedereen die korter dan 24 uur parkeert, hoeft niets te doen, de slagboom gaat automatisch open. Daarmee verandert er feitelijk niets aan de huidige situatie. Langparkeerders kunnen bij de voorkeursvariant direct bij het uitrijden betalen, dit is een beperkte verandering ten opzichte van de huidige situatie. Bij variant 2 is een aparte betaalhandeling nodig bij een separate betaalautomaat. Dat maakt deze variant iets minder gebruiksvriendelijk dan de huidige situatie.

In haar Advies voorkeursvariant betaald parkeren P+R Sassenheim (juli 2026) beoordeelt de gemeente variant 2 beter dan variant 1 op het aspect veiligheid/vandalisme. Wij zien echter geen verschil tussen beide varianten. Bij beide varianten is een kentekenregistratie nodig door middel van camera's bij de in- en uitrit. Deze kentekenregistratie mag vanwege privacywetgeving echter niet worden gebruikt voor andere doeleinden. Daarmee hebben beide varianten ons inziens dus geen effect op het aspect veiligheid/vandalisme. Een tarief

² Er zijn signalen dat op dit moment in de omgeving van de P+R wordt geparkeerd, omdat op de P+R onvoldoende zekerheid op een vrije plek is. Het is daarom ook denkbaar dat er een tegengestelde beweging plaatsvindt van mensen die nu in de omgeving parkeren en na de invoering van betaald parkeren gebruik gaan maken van de P+R.

van € 1,- kan hoogstens een drempel zijn voor overlastgevers die met hun auto op de P+R komen. Het staat echter niet vast dat overlastgevers alleen met de auto komen.

Wat wel goed is om te realiseren, is dat bij een betaalde parkeerlocatie gebruikers meer kwaliteit van de voorziening verwachten dan bij een gratis locatie. In beide varianten is dus enige vorm van cameratoezicht op de P+R (niet alleen bij de entrees) wenselijk.

Evaluatie

In het raadsvoorstel Voorkeursvariant betaald parkeren P+R Sassenheim is opgenomen dat de maatregel na één jaar wordt geëvalueerd. Ons inziens is dit te lang gegeven het feit dat er een waterbedeffect gaat optreden en het onzeker is in welke mate dit waterbedeffect optreedt en daarmee of het watereffect tot overlast leidt. Wij adviseren om de evaluatie een half jaar na de invoering uit te voeren, uiteraard in een relevante periode.³

Zoals hiervoor al aangegeven adviseren wij daarbij om vooraf objectieve criteria te bepalen wanneer het waterbedeffect tot een ongewenste parkeersituatie leidt waardoor maatregelen noodzakelijk zijn. Dit achten wij van belang gegeven het feit dat er een waterbedeffect gaat optreden, maar dat een hogere parkeerdruk het nemen van maatregelen niet meteen noodzakelijk maakt. Wanneer de parkeerdruk te hoog wordt en/of auto's worden geparkeerd op plekken waar dat niet is toegestaan en ze hinder of gevaar veroorzaken, ontstaat die noodzaak wel. Voorkomen moet worden dat hierover achteraf discussies ontstaan.

Dit vraagt ook om een goede nulmeting vooraf, in een voldoende groot gebied. Daarbij adviseren wij om hier ook de diverse parkeerterreinen van omliggende bedrijven bij te betrekken.⁴ Wij adviseren daarbij niet alleen de parkeerdruk te meten, maar ook de doelgroepen middels een parkeermotiefmeting inzichtelijk te maken, zodat de resultaten van de nulmeting en de evaluatie beter geïnterpreteerd kunnen worden.

Overigens is voor het overige deel van de evaluatie, het in kaart brengen van de financiële effecten, een evaluatie na een half jaar niet noodzakelijk. Ons inziens moet het financiële

³ Over het algemeen duurt de gewenningsperiode maximaal een half jaar. Het waterbedeffect is direct na het invoeren van de maatregel mogelijk groter. Sommige mensen zullen na verloop van tijd weer van de P+R gebruik gaan maken, omdat zij aan het idee van betalen zijn gewend of hun nieuwe oplossing toch minder prettig vinden. Daarom is (ruim) binnen een half jaar evalueren niet wenselijk.

⁴ De parkeerterreinen bij bedrijven zijn private terreinen. Doorgaans wordt een parkeeronderzoek alleen in openbare ruimte uitgevoerd. De private terreinen zijn in de huidige situatie echter vrij toegankelijk (geen slagboom, enkel een bord dat aanduidt dat het een privaat terrein is). Hierdoor is het ons inziens ook relevant om te onderzoeken of het gebruik van deze terreinen verandert door de invoering van betaald parkeren op de P+R. Het gaat daarbij enkel om het in beeld brengen van de verandering, de gemeente kan immers geen maatregelen op een private terrein nemen. Het maakt echter wel inzichtelijk wat er kan gebeuren als de eigenaar maatregelen neemt. Het betrekken van de private terreinen in het onderzoek vraagt uiteraard eerst goedkeuring van de eigenaren.

effect echter geen drijfveer zijn om maatregelen te nemen. Dan is het goedkoper om de situatie zoals deze nu is te behouden.

De toezegging die de wethouder tijdens de commissievergadering van 8 september jl. heeft gedaan, dat het beleid *voor meerdere jaren* wordt geëvalueerd, is ons inziens overigens niet noodzakelijk. Als er geen veranderingen optreden, is er geen directe aanleiding om na de eerste evaluatie een volgende evaluatie uit te voeren. Uiteraard kan de situatie tijdens de eerste evaluatie wel aanleiding geven om als maatregel een vervolgevaluatie uit te voeren.

Tot slot

Zoals uit het voorgaande blijkt is ons inziens de voorkeursvariant de best passende maatregel voor het beoogde doel van de P+R: langparkeerders weren en dagjesmensen en forenzen faciliteren. Beoogd effect van de maatregel is met name dat er weer voldoende ruimte komt voor de dagjesmensen en forenzen, dat zij op een vrije plek kunnen rekenen. In dat licht is het ook niet noodzakelijk om *alle* langparkeerders te weren. Het tarief van € 30,- sluit hier bij aan: voor sommige langparkeerders zal het prijsverschil met Schiphol in combinatie met de extra reistijd en -kosten voor de treinreis wellicht nog een reden zijn om gebruik te maken van P+R Sassenheim, voor anderen niet. Mocht het beoogde effect, voldoende ruimte voor de dagjesmensen en forenzen, niet gerealiseerd worden, kan altijd worden overwogen om het dagtarief te verhogen. Andersom kan, bij substantiële leegstand in de P+R, ook een verlaging van het dagtarief worden overwogen.